

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidék: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:
Dr. VARGA LAJOS.
Felelős szerkesztő:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 442.

Az alkotmánybiztosítékok.

Még röviddel ezelőtt a körül folyt az elméleti vita és közjogi polémia a magyar és az osztrák lapok között, hogy összefüggésben áll-e a kvóta a kiegyezéssel vagy sem? Dr. Beck osztrák miniszterelnök nagyban hangoztatta a kettőnek együvé tartozását és nyomában volt természetesen az egész osztrák sajtó, amely rabulisztikával, elferdítéssel csinált precedensekkel akarta bizonyítani az osztrák álláspont helyességét.

A magyar álláspont pedig az ellenkezőt hangoztatta és tartotta fenn máig is. A király fogja eldönteni, hogy a két felfogás közül melyik a helyes.

Még ez a kérdés el sem dőlt, a kvóta és kiegyezés együvé tartozása dolgában, még sem történt döntés, amikor ime most egy második ilyen „együvé tartozásról” értesülünk.

Ezt az együvé tartozást nem közjogi magyarázat kovácsolja össze, ami a dialektikai eszközöknél is erősebb, precedenseknél is hatalmasabb: a király akarata. Arról van szó, hogy a király összefüzi a kiegyezés dolgát a magyar alkotmánybiztosítékokkal.

A kiegyezés megkötése az a sine qua non, amely nélkül szó sem lehet alkotmánybiztosítékokról. Vagyis kapunk alkotmánybiztosítékokat, de feltételeken. Kapunk, de a nagyszerű ajándékot megelőzi egy: ha. A ha, a de és az előfeltételeknek többi hosszú során át juthatunk el az alkotmány biztosítékokhoz.

Mi, akik napról-napra látjuk a politikai átalakulásokat, kombinációkat, hogyan helyezkednek el a felfogások, viták, magyarázatok, mi nemcsak hogy a nil admirali álláspontján állunk, hanem szinte megfigyelni sem vagyunk hajlandók. Mert tudjuk ezeknek a politikai hancurozásoknak kötes értékét.

De ha például a külföldi ember megkockáztatná, hogy megfigyelje magyar politikai életet, egyszerűen megdöbbenne annak tapasztalaton, mekkora szerepe jut abban a kapcsos szónak, annak sokféle alakulásában. Kezdve azon a közjogi kapcsolaton, amely minket Ausztriához fűz, a kapcsolason fordul meg minden. Kikapcsolunk, bekapcsolunk, összekapcsolunk, szétkapcsolunk. Hol arról van szó, micsoda nemzeti követelést kapcsolunk ki, hol meg arról, micsoda politikai kérdések kapcsolódnak össze.

Ime a kvóta és kiegyezés összekapcsolásának kérdése el sem dőlt

még, amikor már egy másik összekapcsolás előtt állunk: az alkotmánybiztosítékok dolgát kapcsolják össze a kiegyezéssel.

A közelmúltnak tanúságain okulva, alkotmánybiztosítékokat kívánunk mint önállóságunk, függetlenségünk újabb erősítő, védő bástyáit.

Ezzel szemben a király, a jövőnek előre vetődő tanúságain okulva, mindenekelőtt a kiegyezést akarja biztosítani.

Kezdődik a politikai élet.

Politikai hírek.

Budapest, szeptember 4.

(Saját tudósítónktól.) Ma már látható volt néhány ember a politikai korzón: ez a legbiztosabb jele annak, hogy itt az ősz és hogy a miniszterek utaznak hazafelé. Már várják Kossuth Ferencet, a kiról tudják, hogy megérkezése után hamarosan meg fog jelenni a függetlenségi pártklubban és erre a hirre Budapestre érkezett a függetlenségi párt néhány vidéki tagja is.

Ami a szorosabb értelemben vett politikát illeti, legtöbbet a néppárt dolgát emlegetik ma délelőtt és tegnap este is a pártklubban, ahol már szintén volt fenn nem annyira egy-két ember, mint inkább egy-két kedélyes kártya-párti. A párt hangulatát azonban nem nehez már a néhány ember után sem megállapítani. Az általános nézet az, hogy a néppárt hangos kifakadá-

A napló.

A „Debreczen” számára írta:

Zivuska Andor.

Valami legény búcsu, vagy mi volt, már bizony pontosan nem emlékezem az esetre, csak azt tudom, hogy az öreg toronyban ép' hármát ütött az óra, mikor a kapuban megfordítottam a kulcsot.

Melyekben elaludtam, mint máskor. Erősen dél felé tartott az idő, mikor felnyitottam a szemem.

A nyoszolyam melletti asztalkán finom hajszál-betűkkel írt levél meredt reám.

Egyszerre kiment a szememből az álom. — Ki írhat nekem?... Nő!

Törődelmesen bevallom: mindenkire inkább gondoltam, mint arra, akitől e levél eredt.

Unokáném írt. Körülbelül így hangzott a levél.

„Kedves öcsém!

Ha érdeemesnek tartod arra néned, hogy a levelét felnyisd, magadra olvassz.

Három, Jézus! több — négy éve, hogy találkoztam veled. Egy virágvasárnap. Erre Erdély felé kóboroltál és atbottól rejtünk. Persze! Azóta nem volt dolgod Erdélyben. Ilonka kis hugodnak akkor volt az első áldozása.

Gyöngéd, nagybácsihoz illő hangon azt

mondta akkor: „Minden évben eljövök ennek a kis leánynak a kedvéért, hogy lássam, hogy nő, hogy fejlődik.” Elválttal ragadtatva 12 éves kis hugodtól.

Nem jöttél!... Se a másik, se a harmadik, se a negyedik évben.

Ebben a hónapban jön hozzánk a püspök. Bérnál. Most lesz bérnálva Ilonka is.

Ha kivánsi vagy tudni, hogy kis hugod mennyit változott az első áldozástól a bérnálásig: jöjj!...

Mi igazan szeretettel várunk.

Ilonka néned.”

Ugy éreztem, hogy sötét piros lesz az aroom.

Aztán elhatároztam, hogy az esti vónattal elutazom.

A kis táskámat megtöltöttem a legszükségesebb dolgokkal s az éjjel Erdély felé vágó gyorsvonattal mentem.

Pirosodott a reggel, mikor Küküllőszegen leszálltam. Fogadtam egy csezt, azután egy pompás fenyő-rengeteggel szegett uton megindultunk Székely-Szalárdra.

A kis falu hemzsegett a nemzeti viseltetbe bujt tarka tuncigó. Négy falu népe, — apraja, nagyja, — ott volt az élesen harangozó kis templom előtt.

Bérnált a püspök.

A lélemék haza elé hajtattam.

Jól sejtettem, nem voltak otthon, a templomban voltak.

Az inas után bevezetett Minden az volt, ami négy év előtt. Kivéve egyet!

Négy év előtt a kis Hugomnak nem volt külön szobája. Most volt.

Egy kicsit gondolkodtam, aztán úgy éreztem, hogy kimondhatatlan vágy fog el azt a szobát látni.

Azt a kis fehér otthont, ahol az első édes leány-álmok, virágos ábrándok nyílnak. Bementem.

Fehér volt ott minden.

Szemügyre vettem a szobát; apróra, figyelemmel. Az apró, helyes kis nippeket, a maga borgolta csipke függőnyt, a gyönyörű himzéseket.

Itt föltűt, hogy a legtöbb himzésen szinte odaadó gonddal csinált nefejejts fejek vannak: Nefejejts itt is. Ott is. Csak piros rózsá sehol.

Ugy tetszett ettől a sok nefejejtől, mintha nehéz schajok ringtak volna a fehér csipkefüggöny szemcséin behulló napfényen.

Volt egy kis üveg könyvszekrény is a szobában.

Diszesen kötött könyvekkel volt megtöltve a polca. Az ajtaja nyitva.

Ta álcma kivettem egy könyvet s egyszerre a kimeit könyv helyén unadt résben egy kis gyöngyláz kazetta öltöt szemembe.

sait a pártban magában, a vezérek, legalább is korainak minősítették.

A képviselőházban a tisztviselők nagy része visszaérkezett szabadságáról és megkezdte őszi kampány előkészítését. A szokottnál jobban igénybe veszi ez a munka az embereket azóta, amióta Jusih Gyula az elnök. Jusih Gyula ugyanis rendkívül pedáns, pontos férfiú és azonfelül gavallér ember léte is, a legnagyobb mértékben is takarékos az állam pénzével.

A jövő évi költségvetés minden tételét megvizsgálja és bizony sok tétel áldozatául esik az ő ellenőrző cenzurájának.

Több feleslegesnek ítélt állást már az elmúlt időben megszüntetett az elnök és az a terve, hogy szerzett jogokat nem érintve, üresedés esetén még néhány ilyen stallumot hágy betöltetlenül.

Régi vágya és terve az elnöknek, hogy megváltoztassa a képviselőház ülésének idejét.

A nyár elején felmerült reform nem talált egyhangú tetszésre, tehát el kellett ejteni. Most legalább annyit akar kezessé tenni az elnök, hogy több és a tanácskozás menetét kevésbé zavaró idő álljon rendelkezésre az interpellációk számára.

Erre a reformra annál nagyobb szükség van, mert — mint általában hosszabb szünet után — az ősszel is csapatostul vonulnak majd fel az interpellálók. Több tervezett interpellációról már megemlékeztünk. Közülük arról — többen is foglalkoznak ezzel a témával — amely a katonai hadgyakorlatokon előforduló balesetekről szól.

Ezekről a hadgyakorlatokról általában az a vélemény, hogy teljesen hareszerű, vagyis emberpusztító fáradságok között való keresztülvitelük aonál céltalanabb, mert hisz nagyon könnyen lehetséges, hogy a míg ma így hareszerűen megedik — ha ugyan megedik — az embereket, a legközelebbi háboruban esetleg olyan emberanyag vesz részt, amelynek nem volt még alka ma ilyen háboru-mánőverben részt venni.

Érdekesnek ígérkezik az az interpelláció, melyet a maroszdai vonatok miatt szandékozik a belügyminiszterhez intézni az egyik erdélyi képviselő. Az interpelláló hivatalos helyszíni vizsgálatot fog kérni a hónapok óta tartó adatok okainak megállapítására.

Egyház és iskola.

A kegyesrendi róm. kath. főgimnáziumban a pótló- és javító érettségi vizsgálatok folyó hó 11-én (írásbeli), 12-én és 13-án (szóbeli) fognak megtartatni. Igazgatóság.

Kiemeltem . . . Parányi rézkücs volt benne. Főnyitóm . . .
Nagyon meghatott a dolog, sok száraz virág átkötte szalaggal.

De ennek a szallagoknak égő piros volt a színök.

A száraz virág szirmok alatt egy füzetke feküdt.

Egy kiesit küzdöttem magammal, aztán sikerülven meggyőznöm magam, hogy nem a férfi kíváncsisága cselekszik, hanem a Nagybácsi, kiemeltém a füzetkét.

Napló volt.

A címe így hangzott: „Életem örökre letűnt tuszádi szép napjai”.

A bevezetés ez volt:

„Utólag irtam e pár sort. Inkább emlékirat, mint napló. . . Hisz' az én egész boldogságom is csak egy meleg emlék!”

Egy emlék . . . mint az a kis csokor nefelejte, amit a bucsuzáskor kaptam. . .

„Es ez az utolsó mondat mintha világot vetett volna az eddig homályban volt nefelejte kultuszra.

Szinte a lélekzetemet is visszafojtottam, amíg ányargaltam a rovid kis naplon.

„Jött, mint egy mesebeli királyfi” — írja egy helyen a hugom. — „Szomorú szemekkel halavány arccal. . . És talalkozott a lelkünk.”

„A mama — írja máshol, — haragszik.

A beiratások a pincérszakiskolában folyó hó 7-én, szombaton délután háromtól 5 óráig eszközöltetnek az iskolahelyiségében (Miklós-utca 37. I. emelet.) Felkértem az illető főnök urakat, hogy tanoncikat nevezett időben elküldeni sziveskedjenek. Az ujonnan jövők születési, utolsó iskolai, himmlőltási bizonyítványukat és tanonc-szerződésüket tartoznak felmutatni. A pincérszkola igazgatósága.

A nőpariskolában, az iskolaév megnyitása szeptember hó 9-én lesz. Jelentkezők addig is felvétetnek naponként d. e. 9-12-ig. Tandíjmentes növendékek, akik az elemi iskola 6-ik osztályáról jó bizonyítványt tudnak felmutatni és szegénységüket hatóságilag igazolni tudják még jelentkezhetnek.

Debrecen a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) A város közigazgatási bizottsága tegnap délután rendes havi ülést tartott Weszprémy Zoltán főispán elnökléte alatt.

A szakelőadók jelentéseim kívül több fontos ügy volt napirenden, ezek között Weinstein Jakab ismert tejkereskedő tejhamisítási ügye is, de ezen ügyekről lapunk más helyén emlékezünk meg.

Az ülés lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk számol be:

Az ülésen jelen voltak Weszprémy Zoltán elnökléte alatt Kovács József polgármester, Magosa György dr. tiszti főügyész, Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos, Bészler Karoly, Király Gyula, Sabó Kálmán, Körner Adolf és Csóka Samu tanácsnokok. Fauszt Elek pénzügyigazgató, Gathy Bálint dr. állami ügyész, Kajary Lajos államépítészeti hivatali mérnök, Juhász Ignác, Palfy Gábor, Somogyi Pál, Fejér Ferenc dr. és Balkányi Miklós dr. bizottsági tagok.

A befolyt adójövedelem.

Fauszt Elek kir. tanácsos, pénzügyigazgató jelentése szerint Debrecen lakosaitól a múlt hóban egyenes adóban 246,477 kor. 35 fillér (a múlt év hasonló havában 22,074 korona 57 fillérrel több folyt be). Hadmentességi díjban 595 korona 17 fillér (a múlt évben 287 korona 44 fillérrel kevesebb). B-lyegjövődékben 127,070 korona 22 fillér (1906-ban 57,392 korona 48 fillérrel kevesebb). Jogilletékben 44,386 korona 51 fillér

(a múlt évben 118 korona 25 fillérrel kevesebb). Díjjövődékben 25,478 korona 41 fillér (előző évben 184 korona 93 fillérrel kevesebb). Dohányjövődékben a vármegyével együtt 155,636 korona 40 fillér (a múlt év augusztus havában 6161 korona 49 fillérrel több folyt be). Határvámjövődékben 13,637 korona 76 fillér (a múlt évben 3749 korona 86 fillérrel kevesebb) Fogyasztási és italdobban 25,000 korona folyt be.

A pénzügyigazgató 38, a miniszter 33 fizetési halasztást adott.

Tanügyi viszonyok.

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő jelentése szerint a közoktatásügyi kormány Tordai Gábor ref. tanító részére 666 korona 20 fillér özvegyi segélyt, kiskoru árvája részére 111 korona 3 fillér gyámpénzt utalványozott.

Horváth Irma, Varga Jolán, Zsirai Antónia, Kursinszky Stefánia róm. kath. tanítónőknek alapfizetésük 800 koronáig való kiegészítésére a régi törvény alapján 700—700 korona állami segélyt és 100—100 korona előleget utalt ki.

A volt debreceni tanyai tanítók, miután állami tanítókká nevezettek ki, a hivatalos esküt letették.

A főorvos jelentése.

Tüdös Kálmán dr. tiszti főorvos jelentése szerint a közegészségügyi viszonyok augusztusban javulást mutattak.

Megbetegedés és halálozás kevesebb volt, mint július hóban. A fertőző betegségek közül előfordult a kanyaró diphtéria, hörgőhurut és néhány hasihagymáz. Járvány-szerűen egyik sem lépett fel.

Az óvintézkedéseket minden egyes esetben sürgősen megtették. Halállal végződött 1 kanyaró, 1 diphtéria és 1 hasihagymáz. A gyermekek közül a nyári bélnhurut 40 áldozatot szedett.

A piacvizsgálatokat pontosan megejtették s csupán éretlen dinnyéket koboztak el.

A köztisztaság különösen a mellékutcákon kifogás alá esik. Az utcákon gyakran láthatók döglött állatok, ágytömök, ruhadarabok. Állandó porfelhő borította a várost. A himmlővédoltások augusztus 25-ig szüneteltek.

Mentők. Kórház.

A mentő egyesület augusztusban 52-szer nyújtott első segélyt.

A mentőket a hatóság 15-ször, magánosok betegszállításra 27-szer vettek igénybe.

A közkórházban a betegforgalom a következő volt: — Augusztus hóról maradt ápolás alatt 257 beteg. Augusztusban felvé-

Azt mondja: — első éves jogász, — gyerek!

Semmi értelme, hogy minden gondolatom lefoglalja az a kölyök!

Oh! A karakter nem az évekkkel nő! . . .

„Azt hiszem”, — írja megint más helyen — „én azok közé tartozom, kik nagyon forrón, de csak egyszer szeretnek. . .

Eltéphetnek Töle. . . de a lelkem minden gondolata az Övé marad! . . .

Ó az én örökké egy, — siring, siron tul is szeretett — Tankredém! . . .

Utolsó pont ez:

„Eltéptek. . .

Egy ködös augusztusi reggel hagytuk el a fürdőt.

Ó ott állt a kocsis előtt, mint egy szobor s a szeme szögletén a hideg reggeli levegőben ott csillogott egy nagy könny.

A keze remegett. És én a tekintetén éreztem, hogy azt erzi, azt gondolja amit én:

— Vannak még ma is Rómeók és Juliák! . . . Érted fogok menni!

És én éreztem, hogy a szemembe villan a lelkem:

— Várlak Rómeóm! Várlak! . . . Aki- ket eltép az élet: egyesíti a Haláll!

Itt végződött a napló. Mondhatatlan nyugta anság szállt rám.

Nemsokára hazajöttek. Csodaszép lány lett a hugom. Nagy lány: nagy, mély tekintetű szomorú szemekkel.

Egy hetet töltöttem nálok. És én, aki tolvaj-uton a titkába hatoltam: minden mosolyán láttam ringani az elítelt könnyet. . .

Ha lement, egyedül a kertbe és nem jött sokáig: rettegtem, hogy titkos értesítést vett: a Rómeó itt van és a nagy tragoedia bekövetkezik.

Egyszer a hűségről vetődött szó; csak úgy időverésből, tréfásan.

A kis hugom elkomolyodott. A szemébe tűz gyult, az ajka remegett.

— Sok rossz életet faragnak a nők hűtlenségéről, pedig én érzem, hogy vannak nők ma is, akik hűek tudnak maradni a kóporsóig!

Mikor eljöttem, a nénémmel egyedül voltam a szobában.

Éreztem, hogy meg kell mondanom valamit neki.

Keményen az arcába néztem és kertelés nélkül a dologra tértem.

— Néném! Azt hiszem rokoni kötelességet teljesítik, ha szölok.

Vigyázz! Figyeld a leányod minden léptét, mert félős, hogy az a kölyök mélyebben van ennek a szegény gyermeknek a lelkében, mint hinnéd.

A néném rám nézett.

— Gondolod? . . .

— Bizonyítékom van rá. Ezzel futtában elmondtam a naplót.

— Az ősszel felviszem Pestre, —

tett 291 beteg, kibocsájtottak 295-öt meghalt 17, ápolás alatt maradt 236 beteg.

Népesség.

A múlt hóban született Debrecenben összesen 113 fiú és 117 leány. Ezek körül ev. ref. 73 fi, 79 nő; róm. kath. 23 fi, 27 nő; gör. kath. 7 fi, 3 nő; gör. kel. 1 fi, ág. ev. 2 fi, 1 nő; izr. 7 fi, 7 nő.

Elhaltak összesen 150-en, 76 fi, 74 nő. Törvénytelen született volt 27, majdnem 12 százalék.

A természetes szaporodás 80, éppen 12 százalék.

Tehát a természetes szaporodást a törvénytelen születettek képviselik Debrecenben.

Elhaltak tüdővészben (gümőkór) 22, gőresökben 7, rákbetegségben 4 egyén.

Házasságra lépett 41 pár. Ev. ref. 19, római kath. 2, izr. 3, vegyes 17.

Katonaállomány.

Debrecenben a katonai létszám a következő volt: Közhadseregbeli 436 ember, 171 ló. Honvédségbeli 787 ember, 126 ló, összesen 1223 ember, 297 ló. Beszállásoltatott 1 tábornok, 4 törzstiszt, 10 főoszt. A 2. honvéduzárvezetéstől 130 ember és 130 lovat szállásoltak el a lakosságnál, míg a közös 16-ik huszárezredből 120 embert és 120 lovat. A nyulási barakokban 500 főnyi legénység és 400 póttartalékos, a lakosságnál 44 tiszt és 11 ló nyert elhelyezést.

Rendészeti és iparügyek.

A polgármester jelentése: Letartóztatott a rendőrség augusztus havában lopásért 1, kihágásért 248 egyént. A városról eltoloncolt 43, kényszerutlevéllel kiutasított 27, összesen 94 egyént.

A főkapitányság 48 iparengedélyt adott ki, amelyért 540 korona folyt be. Kiadott 76 munkakönyvet.

Ülés az ipartestületen.

Az előljárási közgyűlése.

Az iparosok ügyei.

— szeptember 5.

(Saját tudósítónktól.) Fontos ülése volt tegnap a debreceni ipartestület előljárási-gyűlésének. A rendes havi ülések átlagán messze fölülemelkedett a tegnapi, melyen a tagok nagy számmal jelentek meg.

Az ülésen az iparhatóság részéről Mile Pál rendőrfogalmazó jelent meg, de ott láttuk

mondta komolyan. — Gondom lesz rá, hogy ez a bolondság meg ne mérgezze az életét.

Köszönöm, hogy szóltál. Nyugodt lehetsz: Köztünk marad minden!

Az uton, — míg döngött alattam az acél sinen guruló kerék, — egyre a napló járt eszembe?

„Eltéphetnek Tőle, de a lelkem minden gondolata az Ővé marad... Ő az én örökké egy: sűrű, sűrűn túl is szerereted Tankrédem!”

— Hát az én kis hugom csakugyan a Juliák nemzetségéből való?

És egyre, egyre a napló mondatai szállongtak előttem; egyre töredezetten, hiányosabban: mignem álomba ringatott a vonat...

Mindez pedig az én kis szépséges hugomról, aki 19 éves ezidő szerint, úgy jutott eszembe, hogy pakkolásra vár az ujonnan szabott frakkom.

Násznagynak megyek Szalárdra a kis hugom esküvőjére.

Pestre viszi az ura: orvos!

A násznagynak pedig régi magyar szokás szerint pohárköszöntőt is kell mondani s illik megemlékezni a gyöngéd női lélek legszébb virágáról: a sűrű tartó hűségéről is.

dr. Tóth Kálmánt, az ipartestület volt titkárát is.

Részletes tudósításunk különben a következő:

Tanono szabadtás.

Négy órakor nyitotta meg Dávidházy Kálmán alelnök az ülést, melynek első tárgyaként 18 tanoncot szabadítottak fel, kikhez az elnök lelkes hangu buzdító beszédét intézett.

A pécsi kongresszus.

Bejelentette ezután az elnök, hogy a minap lezajlott pécsi országos ipari kongresszuson a debreceni testületet dr. Tóth Kálmán, Dávidházy Kálmán és Tóth Kálmán képviselte.

A debreceni testületet a kongresszuson szép elismerés érte, amennyiben egyik képviselőjét, Tóth Kálmánt beválasztották abba a bizottságba, mely a miniszteriumban az új ipartörvény revíziója fölött fog anketkezni.

Majd dr. Tóth Kálmán volt ipartestületi titkár, mint egyik kiküldött — számolt be az országos pécsi kongresszusról.

Melegen emlékszik meg Sztényi államtitkár nagyszabású, a kongresszuson elmondott beszédéről, mely egy egész kormányzati programot ölel fel.

Ismerteti dr. Tóth ezt a nagy arányú, évtizedekre kiható programot főbb vonásokban. Legfontosabb ennél a kérdésnél az új ipartörvény, mely négy részből fog állani. A tulajdonképpeni ipartörvény: a vasárnapi munkaszünetről, a tisztességtelen versenyről és az iparnevelésről szóló törvényrészből áll.

Az előterjesztést az előljárási élénk éljenzessel fogadta.

Dávidházy Kálmán előterjesztésére ezután az előljárási kiutaltatni rendelte a kiküldötték költségeit.

Tóth Kálmán előljárási tag a pécsi kongresszus kapcsán szól a kisiparosok ügyeiről és az új ipartörvény tervezetéről. Azt mondja, hogy ő is ott volt a kongresszuson, erős figyelemmel kísérte Sztényi államtitkár beszédét. Nem hallotta azonban az államtitkár ajkairól azt, hogy miként lesz megvonva az új ipartörvényben a gyár és a kis ipar között a határ. Ez pedig igen fontos a kisiparra nézve. Különben — folytatja beszédét Tóth — a legszebb napot teremtett életemben a kongresszus, mert azt láttam, hogy azok a vezérelvek, melyeket a debreceni ipartestület a maga körében már évek óta megvalósított — az új ipartörvénybe is le vannak fektetve.

Több szempontot ajánl még ennél a kérdésnél az előljárási figyelmébe, mely után a megjelentek hatalmas éljenviharral honorálták Tóth lelkes szavait.

Lakásügy.

Az állami munkásbiztosító átiratot intézett a testülethez, hogy a kivonult ipartestületi betegsegélyző üresen hagyott helyiséget adják ki neki. Az iparosoknak és a munkásbiztosítónak egyaránt érdeke, hogy egy fedél alatt legyen, ami nagyon megkönnyítené az adminisztrációt.

Az ipartestület elfogadta az ajánlatot. A munkásbiztosító hivatal még a szeptember hónapban beköltözne. Az ügy kivitelével az előljárási az elnököt bízta meg.

Vándorkiállítás Debrecenben.

Az előljárási egy mult üléséből kifolyólag átirat a kereskedelmi és iparkamarához, hogy lasson oda, hogy jövőre az országos iparművészeti vándorkiállítás Debrecenben tartassék meg.

A kamara most arról értesítette a testületet, hogy ez jövőre már nem lehetséges, ellenben minden erejével arra fog törekedni, hogy 1909-ben Debrecenben tartassék meg a kiállítás.

Az előljárási az átiratot tudomásul vette.

Tilos a tánc.

A mestereknek régi kívánsága az, hogy a rendőrség szigorúan ellenőrizze a tánciskolákat, hogy tanoncok oda ne járjanak. A főkapitány eleget tett e kérelemnek és

értesítette a testületet, hogy a tanoncok erkölcsi nevelése érdekében is ezután szigorúan ellenőrizi a tánciskolákat.

Néhány kisebb ügy elintézése után az ülés hat óra után véget ért.

Irodalom.

(Vályi Magy Gusztáv kétértő ujjában előfizettek: Könyves Tóth Kálmán és dr. Legányi Gyula.

Ki mennyi adót fizet?

Az adókvető bizottság ülése.

— szeptember 5.

(Saját tudósítónktól.) A harmadik osztályu kereseti adót megállapító bizottság naponként tartja üléseit.

A bizottság elnöke Megyery Pál dr. ügyvéd, elnökhelyettese Szücs Géza dr. ügyvéd, előadója a kincstár részéről kiküldött Nagy József pénzügyi titkár, jegyzője Nagy József dr., tagjai pedig Kovács Mihály fűszerkereskedő, Szilágyi Bálint ügyvéd és Nánássy Lajos vaskereskedő.

A tegnapi nap folyamán a következő adómegállapítások történtek:

Kelemen Sámuelné férfitisz 18 K, Spiegel Ignác 21 K, Czenczer Izidor 48 K, id. Beck Izidor szalaggyár 152 K, Nagy András szatócs 8 K, Vinkler Kálmán 20 K, Roth Gézáné 5 K, Goldstein Samuné 25 K, ifj. Balogh Ferencné 26 K, Pécsi Mihály 26 K, Rosenberg Adolf 31 K, Burger Ignác 32 K, Vikler Lajos 14 K, özv. Deli Istvánné 39 K, Paulik András 40 K, Berger Adolf 55 K, Lusztig Regina 57 K, Neumann és Weisz szénkereskedő 40 K, Pető és Molnár szijgyártó 26 K, Braum D. Herman szőnyegkereskedő 25 K, Bella Jenőné szülész 8 K, Belényesi László utazó 14 K, Weisz Albert toll és tojás kereskedő 200 K, Kandel Ferenc élelemárus 15 K, Csberadi György utazó 61 K, Szabó Kálmán ügynök 12 K, Karácsony Imre 36 K, Brüll Ignác 37 K, Klein Antal ügynök 39 K, Jáger Márton ügynök 50 K, Fülöp Ignác ügynök 60 K, Keleti Armin 81 K, Katz Lázár ügynök 90 K, Lám Sándor porcellán kereskedő 50 K, Ballay Béla ügyvéd 40 K, Meumann S. dohányárus 43 K.

Az elítelt tejhamisítók ügye.

A közigazgatási bizottság döntése.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Megemlékeztünk arról a nagyszabású tejhamisításról, melyet egy debreceni tejkereskedő Weinstein Jakab és annak két alkalmazottja Török Sándor és Husi Lajos követtek el.

Az eset előzményei a következők:

A nagyállomás személyzete május havában észrevette, hogy a vonaton érkező tejiskanákat Weinstein tejkereskedő kocsisai Török Sándor és Husi Lajos felnyitják s a tejbe nagy mennyiségű vizet öntenek.

Az eset tudomására jutott Botos András titkos rendőrnek is, aki megleste a tejhamisítókat, tetten érte őket s mindkettő ellen feljelentést tett a rendőrfőkapitányságnál.

Török és Husi nem tagadhatták tettüket, beismerték azt s egyben elárulták gazdájukat, Weinstein Jakabot is, aki odahaza nagyban szórakozik a tejhamisítással.

A rendőrség vizsgálatot tartott Weinstein lakásán, lefoglalta a tejkészletet s hiába volt minden tagadás, a vegyvizsgálat megállapította, hogy az egész tejmennyiség mintegy 40-50 százaléknyi vízzel van hamisítva.

A rendőrség a terhelő adatok alapján Weinstein Jakabot 15 napi elzárásra és 10

napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre, Török Sándor 10 napi elzárásra és 5 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre, végül pedig Husi Lajost 5 napi elzárásra és 4 napi elzárásra átváltoztatható 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az elítéltek megfélebbzték az ítéletet. Weinstein Jakab a felebbzést azzal indokolta, hogy ő nem vizet, hanem „csak” müjget tett a tejbe s az attól lett viztartalmu. Ezt sem azért tette, mert hamisítani akart, hanem a müjeggel megkeresztelt tejet tejfel és vaj előállítására szánta.

Török Sándor felebbezésének indoka az, hogy ő csak a tien éres napján öntött vizet a tejbe, akkor is csak azért, mert megbottlott s az ekkor kiloccsant tejet akarta kipótolni.

Husi Lajos meg kereken tagadja, hogy ő tejet hamisított volna.

A felebbezésekkel ma foglalkozott Debrecen város közigazgatási bizottsága s a következő határozatokat hozta.

A Weinstein Jakab elleni ítéletet feloldja ugyan, de az első fokú hatóságot a bizonyítás kiegészítésére és újabb ítélethezatalra utasítja. Török Sándor büntetését jóváhagyja s Husi Lajost pedig a vád és következményei alól felmenti.

A debreceni birói-kar mozgalma.

A birák határozata.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Az idők jele, hogy most már a birói kar is szükségét látja a tömörülésnek, az egyesülésnek. Most országos mozgalom indult meg a birói kar erkölcsi és anyagi helyzetének javítására.

A mozgalom Nagyváradról indult ki, de kiveszi a maga részét belőle a debreceni birói testület is. A debreceni törvénytörvényesek területén működő birák és ügyészek ugyanis tegnapelőtt értekezletet tartottak, melyen csatlakoztak a nagyváradi kartársak mozgalomához és egyhangulag a következő határozatot hozták.

Az értekezlet a birói kar erkölcsi és anyagi függőségének mielőbbi biztosítását elodázhatatlannak tartja s az e célból megindított országos mozgalomhoz csatlakozik és a nagyváradi kir. ítélőtábla kerületén működő birák és ügyészek értekezlete által kiküldött végrehajtó bizottságnak 1907. évi június hó 23-án hozott határozatát egész terjedelmében magáévá teszi, az országos birói kongresszusnak Szegeden leendő mielőbbi megtartását szükségesnek tartja, e végből a szegedi előkészítő bizottságot a kongresszus haladéktalan összehívására iránt megkeresi és tudatja, hogy a kongresszuson magát képviseltetni fogja.

Ezen határozatát az ország összes törvénytörvényesek, valamint a debreceni kir. törvénytörvényesek területén levő járásbiróságoknak megküldi.

Baróthy Béla, Dr. Deési Gyula,
elnök. jegyző.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok... lépés-folyosóján. Telefon 412.

Hirek.

Lövés az éjben.

A titokzatos idegen.

Aki nyulra akar vadászni.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos ügy foglalkoztatja most a hajduszoboszlói csendőrséget. A rejtélyes eset előzményei a következők:

Lajter Péter hajduszoboszlói gazdálkodó az elmúlt éjjel sürgős ügyben be akart hajtatni a városban. Amint kilépett a tanya épületből, észrevette, hogy az udvaron lévő szalmakazal mellett egy idegen ember huzódott meg. Batran rászólt, mire az idegen alak felugrott és a közeli kukoricásba szaladt.

Lajter utána rohant, mikor a menekülő látta, hogy már a sarkában van, lekapta válláról a fegyvert és üldözőjére fogta.

— Agyonlőlek, ha közeledni mersz, — ordította Lajter felé, aki azonban nem veszte el lélekjelenlétét és továbbdöbözött. Alig ment azonban három lépést a fegyver eldördült a merénylő kezében és a golyó Lajter füle mellett süvített el.

Ebben a kritikus helyzetben Lajter egy hírtelen ugrással az ismeretlen alak mellett termett és kiesavarta kezéből a fegyvert, de elfogni nem tudta, mert ezalatt elmenekült.

Lajter nvomban feljelentést tett a csendőrségen. Bodnár járásörmester erélyes nyomozást vezetett be és a csendőrök másnap elfogták az ismeretlen merénylőt Varga Sándor nádudvari lakos személyében.

Kihallgatásakor tettét beismerte, de azzal védekezett, hogy nyulra lesett oly titokzatos módon a kazal mellett. Védekezését természetesen nem fogadták készpénz gyanánt, mert nagyon sok gyanuok szól amellet, hogy rablasi szándékkal kereste fel Lajter tanyáját.

Eppen azért a vizsgálatot folytatják ellene.

A máv. tolvaja.

Nagy buzalopás.

A kabai állomáson történt.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) A tolvajok nagy előszeretettel keresik fel a pályaudvarok raktárait, mert az ilyen helyeken bőséggel a „jó anyag”. Ez alatt a tolvaj műnyelvi elnevezés alatt könnyen értékesíthető áru értendő.

Legutóbb a kabai csendőrség tett ártalmatlanná egy ilyen vasuti tolvajt.

Történt ugyanis, hogy Kabán, a pályaudvaron nagy buzalopások nyomára jöttek. A pályaudvari raktár most aratás után telve van buza szálitmányokkal s melyek elszállításra várnak. Ezeket dezsmálta folyton az ismeretlen tetes.

Az ottani csendőrség erélyes nyomozást indított. Több éjjelen keresztiül vették megfigyelés alá a raktárhelyiséget, míg végre fáradozásukat tegnapelőtt éjjel siker koronázta.

Koromsötét éjjel volt. Ugy tizenkét óra tájban egy férfialak közeledett a raktárhoz, melynek ajtaját álkulccsal felakarta nyitni. Az ismeretlen alak hátán egy csomó üres zsák volt, így semmi kétség nem fért ahhoz, hogy ez a tolvaj.

A lesben álló csendőrök erre előléptek és nyakonszípték az atyafit, kit aztán a közeli csendőrlaktanyára kísértek. Itt kihall-

gatták s ekkor derült ki, hogy Ternyei Józsefnek hívják. Tettét beismerte. Az eljárást folytatják ellene.

A munkás balesete.

Szerencsétlenség a gépjavító műhelyben.

Összezúzta kezét a gőzkalapács.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Egy szerencsétlen fiúalembert ért tegnap ismét a munkásors. Zúgó, zakatoló gépek között végezte dolgát éveken át a szerencsétlen, míg tegnap a munkásemberek, a gépekkel dolgozók sötét réme őt is utólérté és bénává tette.

Pozsonyi Ferenc kovács legény évek óta az államvasutak debreceni gépjavító műhelyében volt alkalmazva.

Tegnap délelőtt a gőzkalapácsnál volt elfoglalva. Munkája közben érte a súlyos szerencsétlenség. A dolog közben ugyanis nem volt eléggé óvatos és az irtózatot erővel lesújtó kalapács kezét érte, melyet a szó legszorosabb értelmében összeroncalt.

Borzasztó fájdalmában összezúzott kézzel rogyott le a földre a szerencsétlen munkás. Munkástársai eszméletlen állapotban a földön fetrengve találtak rá.

Azonnal segítségére siettek és kihívták hozzá a mentőket, kik az első segélynyújtás után beszállították a súlyosan sérültet a köz-kórházba.

Pozsonyi Ferenc állapota igen súlyos, bár életben maradásához van remény, alighanem jobb karjával fizeti meg vigyázatlanágát. Az orvosok véleménye szerint ugyanis a sérült kart okvetlen amputálni kell.

Az esetet bejelentették a csendőrségnek, mely vizsgálatot indított a szerencsétlenség ügyében.

Elmarad az ellenőrzési szemle.

A tartalékban levő öreg katonákat nagy öröm éri. A szokásos ellenőrzési szemle ugyanis úgy mint a két elmúlt évben az idén is elmarad. A honvédelmi miniszteriumnak a városi katonaugyosztályhoz érkezett értesítése szerint azért nem tartják meg az ellenőrzési szemléket, mert ez az öreg póttartalékosok, akik nagyrészt családapák, zaklatásával jár s valószínű, hogy ennélkül is meg lehet tartani az ellenőrzéseket. Ha ez a módszer beválik, valószínű, hogy az ellenőrzési szemlék végleg elmaradnak.

— A csendőrség köréből. A nagy kiterjedésű debreceni csendőrség vezetésére Nagy Gábor csendőr ezredes Fejős Lajos balmazújvárosi őrsvezetőt rendelte be.

Törvénytelen gyermekek ügye.

A tegnapi közigazgatási bizottság ülésén szóba került az a sajnálatos tény, hogy a törvénytelen gyermekek nagy része még 1—2 éves korában elhal. Jóllehet ennek meggátolására nem történt konkrét indítvány, a bizottság mégis elhatározta, hogy intézkedni fog az iránt, hogy a beteg törvénytelen gyermekeket minden esetben vegyék fel a köz-kórházba.

— A tanyai iskolák építése. A városi tanács árlejtsést tartott az Ebesen, Nagy-cserén, Szepesen, Hegyesen és Pacson építendő tanyai iskolák munkáira. Az árlejtsés alapján a nagycserői iskola építését Biczó

Hol tölthetjük kelle- **Széchenyi** kávéház és szállodában (Petőfi-tér). Minden este mesen időnket? a zeneestély. — Figyelmes és pontos kiszolgálás. Olesó szobaárak. (50 krajcártól feljebb.) Egész éjjel nyitva. — REIK JAKAB tulajdonos.

Debrece 1907
220

Gyula vállalta az előirányzati árban, míg a többi négy iskola építését Tóth István kapta meg husz százalék felülfizetés mellett.

Postafiók a Miklós-utcán. Balkányi dr. és érdektársai azon kéréssel fordultak a városhoz, hogy a Miklós-utca végén egy postafiók állíttassék fel. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy a postafiók felállítására iránt megkeresik a nagyváradai postagazgatóságot.

Ménlovak vásárlása. A földművelésügyi kormány a hivatalos lapban közli, hogy a szokásos ménlovásárok e hó második felében lesznek megtartva. A hajdumegyeyi ménlótulajdonosok Hajduböszörménybe e hó 24-én adhatják el lovaikat az államnak.

A tanyai levelek kézbesítése. A tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen Fejér Ferenc dr. indítványára elhatározta, hogy táviratot intéznek a postaigazgatósághoz olycélből, hogy a határban érkezett ajánlott leveleket express levélként kezelve, azokat még a megérkezés napján kézbesítsék.

Népgyűlés Kabán. A szocialistapárt tegnapelőtt Kabán gyűlést tartott volna. A gyűlésre tíz eszondört küldtek ki, de bizony egyik sem volt ott dolga. A gyűlés ugyanis annyiból állt, hogy 80-100 ember összeverődött, mire a pesti kiküldött kijelentette, hogy a népgyűlést kedvezőbb időben tartják meg. Szólt és távozott.

Carmellini. Már másodszer ment füstbe Carmellini bűvész művésznék az a terve, hogy a debreceni közönségtől egy bucsuelőadás keretében elbucsozzék. Az időjárás nem nagyon kedvez Carmellininek, aki ma este bent járt szerkesztőségünkben s kijelentette, hogy szombat és vasárnap este jó időt varázsol elő s akkor tartja meg búcsuelőadását.

A halkonzervgyár-ügye. A Barcsay-malom melletti Tnygerszky és társai-féle halkonzervgyár-ügye került ma, a konzervgyár szomszédságában lakók beadványa folytán a tanács elé. A szomszédok nem tudnak belenyuzodni abba, hogy folyton a halszagot érezzék. De a tanács elutasította kérényüket s a gyár üzembehelyezéséhez most már jogerősen megadta az engedélyt.

Posta a Pallagon. Mintegy 400 ember lakik a Pallagon és a szomszédos Berger-tanyán, macsi pusztán. Régi óhajuk a kintlakóknak, hogy a Pallagon posta ügynökség állíttassék fel. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén teljesítették az óhaj, amennyiben elhatározták a postaügynökség felállítását.

Gyümölcselel nem lehet házalni. Meczner Julia házról-házra járva gyümölcsöt árult. Egy rendőrtisztviselő tiltott hazalás miatt elkobozta a gyümölcsöt s azt nyilvános árverésen elad ak, a kofát pedig kihágásért megbüntették. A kofa megfélebbezte az ítélet s így az a belügyminiszter döntését provokálta. A tegnapi tanácsülésen olvasták fel a miniszter döntését, melyben ki van mondva, hogy gyümölcselel lehet házalni. — A kofa most visszakapja a lefizetett bírságot, az árverésből befolyt pénzt s ha ezzel nem elégedne meg, joga lesz a rendőrtisztviselő ellen kártérítési igényt támasztani.

Lépfene Debrecenben. A debreceni harmadik állategészségügyi körzetben szörványosan lépfene lépett fel a haszonállatok között. A körzetet lezárták, a hatóság megtett minden óvintézkedést.

Elfogott cigánybanda. Böszörményből jelentik: A böszörményi eszondórség a város határában elfogott egy cigánykaravánt. A cigányok az eleméri pusztá környékén táboroztak, mikor az őrsvezető igazolásra hívta fel a karavánt, azonban azok semmifele igazolványt sem tudtak felmutatni. Bekísérték őket a böszörményi eszondórségi laktanyába s vallatásra fogták őket. Kiderült, hogy a cigányok részesei annak a rablásnak, amelyet a múlt hónapban Rubinstein Menyhert böszörményi lakos ellen követtek el s amelynek tetteseit eddig hasztalan kereste a eszondórség.

Uj vasuti állomás. Tudalevő, hogy a debrecen-nyiregyházi vonalon ott, ahol a vonat Debrecen határában a Csapókeret érinti, új állomást létesítettek. Az új állomás neve, amint azt a tegnapi közigazgatási bizottsági ülésen elhatározták, Debrecen-Csapókeret lesz.

Meglopott rajztanár. Vántsa György rajztanár feljelentést tett a rendőrségnek, hogy Eötvös-utca 25. szám alatti lakásáról ismeretlen tettes többrendbeli ruhadarabot elloptott. A rendőrség nyomozza a tettest.

Tánciskola megnyitás. Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Szent Anna-utcában ujonnan épült tánctermemet megnyitom és az őszi kurzust szeptember hó 24-én kezdem meg. Tanítok minden bel- és külföldi szalon és nemzeti táncot. Boszton kurzus és magánórák bármely időben. Esti kolon. Beiratkozókat elfogadok egész nap, szeptember 16-tól Szent Anna-utca 22. szám alatt. A n. é. közönség szeretetét és pártfogását továbbra is kérem és igyekezem fogok, hogy az eddigi meglegedést ezután is kiérdemeljem. Tisztelettel Percel Carola, okl. táncitanárnő.

Alföldy Károly és fia tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 14-én megkezdődik. Beiratások elfogadtnak bármely időben Péterfia-u. 2. sz. Telefon szám 510.

Polgári fuiskolai beiratás. A debreceni négyosztályu nyilvános magán polgári fuiskolában (Abelesz-intézet Nemzetőr-u. 3.) a jövő tanévre szóló beiratkozókat, naponta délelőtt 10-12 óráig fogadja el az igazgatóság.

X pénz, szivar és cigaretta tárcák, kézi bőröndök, utazási cikkek legolcsóbb Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Az állítólagos tetszhalott.

De nem ébredt fel.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Titokzatos dologról süttogtak már napok óta a Homok-kert lakói. A szó-beszédre készséggel hajlandó a-szonyok sötét rejtélyességgel magyarázták egymásnak, hogy egy meghalt fiatalleány feltamadt halottaiból és elhagyva keskeny koporsóját hozzátartozóinak rémületére az asztalhoz ült.

Ezen tragikus színezetű jelenet a Homok-kert egyik szerény lakában játszódott le — állítólag.

Mert bizony itt is az a közmondás igazolódott be, hogy sok beszédnek — kevés az alja. Ezt az aljat a következőben hámozta ki tudósítónk.

Szücs Mária napokkal ezelőtt marólu-gott ivott, amibe pár óra mulva meg is halt a közkörházban. A kórház emberei kötelességükhöz híven a hullát a halottas kamrában helyezték el, az orvosok pedig konstataálták, hogy a halál a lúgkómérgezés folytán beállott bazsing mérgezés következtében állott elő.

A szülők házuiktól akar-ak eltemettetni a leányt, így a holttestet haza vitették. A ravatalon azonban különös dolog történt.

A holttest néha rángatózásnak indult. A szülők megrémültek és nem merték eltemetni gyermeküket, ki szerintük csak tetszhalott volt. Értesítették a kórház gondnokságát, mely hogy a szülöket megnyugtassa, ismételten megvizsgáltatta a hullát, melyet azonkívül dr. Brukner Ernő is halottkémi vizsgálódás alá vett.

Az orvosok egyértelműleg konstataáltak a beállott halált és a holttesten észlelhető különös, mozgásszerű tüneteket a halál nemének tudták be, mire a holttestet minden további intézkedés nélkül elföldelték.

Mulatságközben raboltak.

A bűnös itt is Kolompár.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— szeptember 6.

(Saját tudósítónktól.) Ugy lá'szik, hogy a bűn fogalma szorosán össze van nőve a Kolompár névvel. Kolompár szerepelt a dánosi rablógyilkosságban, Kolompár nevű cigányok tegnapelőtt raboltak a fővárosban és a Kolompár név viselőjét ítélte el tegnap mindezek tetejébe a debreceni kir. törvényszék.

Nem valami nyugodt vér lehet ezekből következtetve a Kolompár vér. Sok a hajlandóság benne a rablás és a gyilkosság iránt.

Különben az esküdtszéki tárgyalásról tudósítónk a következőket jelenti:

Tegnap az esküdtszék előtt Balog Péter böszörményi lakos és hat társa állott rablás büntetével vádolva. A múlt év aug. hónapjában történt a kis eset. Balog Péter öt társával ugyanis egyik böszörményi korezmában mulatott. A szomszéd asztalnál söröztek Balogh László és Balog Záli szintén böszörményi lakosok. A két mulató kompánia csakhamar egy asztalhoz ült, miközben látták Balogék, hogy Balog Zálinál sok pénz van.

Pár pillanat alatt — a vád szerint — elhatározták, hogy elveszik a pénzt valami uton-módon Balog Zálitól.

Az elhatározást tett követte, melyet igen furfangos módon hajtottak végre. Összeveszték és ugyancsak nagy igyekezettel tépdesték egymásról le a ruhat. Csak a verekedés után vette észre Balog Záli, hogy pénze hiányzik.

Ezt mondta a vád. A mai tárgyaláson azonban kitént, hogy a bűnös senki más, mint Kolompár Klára nevű cigány, ki a verekedés alkalmával a korezmában tartózkodott és a kedvező alkalmat felhasználta arra, hogy Balogh Záli zsebéből kilopja a 25 koronát tartalmazó piros kendőt.

Miután ezt tanuk is állították a kir. ügyész a tárgyaláson a hat vádolt ellen eljettette a vádat és az esküdtek igazmondása alapján a törvényszék Kolompár Klarát egy havi fogházra ítélte.

A tárgyaláson különben dr. Oláh Miklós elnökölt, míg szavazó bírák Horváth István és Kondor Zsigmond voltak. A vádat dr. Deési Gyula alügyész látta el.

Az esküdtszék Debreczeni Károly, Hannel Sámuel, Nagy Bela, Orosz Istvan, Riesz Henrik, Spira Ferenc, Varga József, Végh Gyula, Molnár János, Morvai Sötér, Róth Antal, Szilágyi József rendes és Varga Lajos és Ménes Gabor pótesküdték képeztek.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

A hadgyakorlatok elmaradnak. Klagenfurtból táviratozzák: Tegnap dél óta az egész Drávavölgyben szakadatlanul esik, helyenként igen hevesen. A földerítő szolgálatban lévő csapatok tegnap és ma a szabadban sokat szenvedtek a hideg esőtől. A hőmérséklet nyole fok Reamur körül van; amellét folytonosan esik az eső és a barométer semmi reményt nem ad jobb időre. Ily

körülmények között nem lehetetlen, hogy a hadgyakorlatok egyáltalában nem lesznek megtarthatók, mert a mocsaras részekben gazdag terep a csapatok felvonulását kimondhatatlanul megnehezíti, ha nem teszi egyáltalán lehetetlenné.

) **Kisiklott vonatok.** Berlinből jelenti egy táviratunk: Az éjjel 12 óra 40 perckor esedékes 6. számú gyorsvonat Straussberg és Rehfelde között kisiklott. 1 óra 5 perckor segélyvonatot indítottak oda orvosokkal. További hivatalos jelentés szerint a kisiklott vonat lángokban áll. Egy vonatvezető és 8 utas könnyen megsérült. — Ottavából táviratozzák: A Kanadai-Pacific vasut egy vonata Toronto felé való útjában kisiklott. Öt ember meghalt, többen megsérültek.

) **A kormányozható léghajó.** Berlinből jelentik nekünk: A Parsefal-féle motorléghajó felszállása az este sikerült. A léghajó a Tegeler-tóhoz és visszament másodpercenként 5 méter szélességgel. A szél ellen gyorsan ment és terv szerint visszatért ismét a felszállási helyhez.

Távirat és telefon.

Szomoru manőverezés.

Két halott, 5 nagy beteg.

— szeptember 5.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Szomoru eredménnyel folynak a környékbeli hadtestgyakorlatok.

A 64. és 71. gyalogezredek augusztus hó végén és szeptember elején erőltetett meneteléssel egybekötött éjjeli gyakorlatot tartottak.

Az éjjeli gyakorlaton tévedésből vakktöltés helyett éles golyókkal látták el a legénységet.

A lögyakorlatok alatt egy káplárt agyonlőttek, egy közlegény lábát sebesítették meg.

A közlegény többnapos kinlódás után vérmérgezésben elhalt.

Az erőltetett gyakorlatnak 5 nagy beteget is van, akik tüdőgyulladásban, tifuszban élet-halál között fekszenek a kórházban.

Vizsgálatot nem indítottak még senki ellen!

A királyt beoltják.

Klagenfurt, szeptember 5. A király udvari orvosainak tanácsára elhatározta, hogy tekintettel a Bécsben járványos himlőre, himlő ellen beoltatja magát.

Vasuti szerencsétlenség.

Lemberg, szeptember 5. A magyar határ melletti vonalon egy személyvonat felborult. A kocsik kigyulladtak, 8 ember meghalt, 14 súlyosan megsebesült, 30 pedig agyrázkódást szenvedett.

Merénylet egy orosz gróf ellen.

Venecze, szeptember 5. Gróf Kamerevsk Pált, ki néhány hét óta itt tartózkodik, egy Naminott nevű orosz tegnap több revolverlövessel halálosan megsebesítette. Naminott tegnap reggel egy gondolással gróf Kamerevsk lakására vitte magát és megkérte a szobaleányt, hogy jelentse be. Naminott be sem várva a szobaleány visszatértét, behatolt a gróf hálószobájába és szó nélkül ötször rálőtt a grófra. Mind az öt lövés talált. Naminott erre elhagyta a hálószobát és ismét beült a gondolába, mely csakhamar eltűnt. A szobaleány segélykiáltásaira több ember jött a gróf lakására, kik a súlyos sebesültet a kórházba szállították. A merénylet okát még nem tudják.

Kisszeben pusztulása.

Kassa, szeptember 5. A napokban leégett Kisszeben házainak falai a sok esőzéstől mindegyre beomlanak. Ma a kath. plébánia bolt-hajtása omlott be, maga alá temetve 2 ott tartózkodó cselédet. A lakosság dacára a hideg éjszakáknak a szabad ég alatt tartózkodik.

Tifusz-járvány.

Serajevo, szeptember 5. Illetékes helyről a következőket jelentik: Egyes újságokban tuzott hírek jelentek meg a katonaság közt pusztító tifusz-járványról. A járvány uralkodik ugyan és a beteg katonák száma 55, de a betegség lefolyása enyhe. Eddig csak 3 haláleset fordult elő és csak egy beteg állapota súlyosabb, a többi veszélyen kívül van. Ujabb esetek egyáltalán nem is jelentkeztek.

Csarnok.

Az örvény szélén.

— Regény. —

51

Valami csábító, tündöklő fényben s nem érez semmit, csak a vágyat utána, azt a romboló, pusztító vágyat, amely éretlen bizserg ereiben, de amely mégis olyan édes, végtelen édes. Képtelen ellene küzdeni, ellenállhatatlan hatalmában van.

S ez a vágy mind erősebben fogja el most. Beleveszi magát idegeibe, minden részébe s talán ez zsidbasztotta ezután álomba.

X.

Kemény, mikor Eisenstadtéktól elment s vigan fütörészve baktatott a Belváros felé, igen jól érezte magát s teljesen megelégedett a sikerrel.

Tudta ugyan, hogy az asszony még nem egy hamar kerül egészen a hatalmába, mert ismerte az asszony tiszta érzéseit, de a legnehezebb uton keresztül ment s tudta, hogy nem utasítják vissza.

Lángba borul a vére, ha a svábhegyi jelenetre gondol, mikor az az édes puha asszony a karjaiban volt. Hej, ha akkor egyedül lehettek volna.

Különbem nem, az az asszony becsületes akar maradni s nem vesztene el a fejét, s azért pusztá érzéki hurokat nem pengethet.

Mindjárt nem is lép fel a diadalmas szerelmes bátorságával, csak szépen fonja tovább a hálót. Azután az övé lesz. Az övének kell lenni.

(Folyt. köv.)

Minden nap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungária épület, földszint 2 ajtó.

2146.
1907. Tk.

Árverési hirdetés.

A derecskei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szücs Odón végrehajthatónak, Orbán Sándor és neje Rátkai Teréz ellen folytatott végrehajtási ügyében a nevezett végrehajthatónak 278 kor. 85 fill. hátralékos tőke és az árverés kérésért jelenleg 16 korona 65 fillérből megállapított; valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. járásbíró területén levő a derecskei 1196. sz. tkvben A I. 6. sor, 10,960. hrsz. szántóra 184 korona; a derecskei 2979. sz. tkvben A I. 9. sor; 10,958 hrsz. szántóra 19 korona; a derecskei 5822. sz. tkvben felvett 3314., 3815. és 3816. hrsz. lucernásra 1487 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelvényén, annak foganatosítására határidőül 1907. évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtti 9 óráját e kir. járásbíró árverési termébe kitűzte.

Kikiáltási ár a beesár: azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékos papírban letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, ugy Derecske község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság Derecskén, 1907. évi július hó 1-én.

Jákó,

kir. járásbíró.

765

Minden tanintézetben használt hivatalos összeállítás szerint előállított

tankönyvek

új és használt állapotban, rajzszerek, írószerek füzetek, iskolatáskák stb.

jutányos árban kaphatók

TELEGDI K. LAJOS

utóda EPERJESSY ISTVÁN

könyv- és papírkereskedésében

a

≈ Városháza épületében. ≈

Dávidházy Kálmán és Társa

könyvkötészet, diszműkészítés és dobozgyár.

Debreczen, Fűvészkert-utca 9. sz.

Nagyméretben kibővített könyvkötészetünk és diszműves műhelyünk mellett ajánjuk a mélyen tisztelt közönség figyelmébe legujabban berendezett

dobozgyárunkat,

hol a kereskedők, gyárak részére szükséges áru dobozokon kívül czukrástati és gyógyszerészeti dobozok mindenféle kivitelben megrendelhetők és gyári árban gyorsan készíttetnek.

A közönség számára gyakran szükséges csomagoló-dobozok egyenként is kaphatók.

617

Csemege szőlő
kapható 5 kilós kosarakban,
kilónként 25 kr.

SZABÓ LAJOS
FIAI cégnél.

Előrehaladt idény miatt
nagy occassió vásár
a
nap- és eső-ernyő gyárban.
Piac-utca 43. sz.

Csinos, színes napernyők 1.80
Elegáns fél selyem napernyők 2.50 3.—
A legfinom. félsely. napernyők 4.— 4.50
Elegáns mosható, vászon ernyők . 4.50
Tiszta selyem ernyők . 5.— 6.— 7.—
Fekete eső-ernyők és antucás 20 száza-
lékkal leszállítva. Eredeti francia mell-
füzők 3 K-tól kezdve.
Javítások és áthuzások olcsón és pontosan
eszközöltessenek.

Mindennemü nyári ruhák
tisztítását
jutányos árak mellett eszközli
Koncz József
gőzerőre berendezett kelmefestő
és vegyszeti ruhatisztító intézete
Debreczen, Vár-utca 3. sz., (ze-
nede épületében) és
Batthyány-utca 2. szám. 642

Legbiztosabb szépítőszér a
Fáy-féle Arc-Crém
hatása csodás! Szépit, fiatalít! Leg-
kitünőbb szer szeplő, májfoltok, pat-
tanások és az arcbőr tisztátalanságai
ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való
„Fáy“ szappan 1 korona.
illatszerek minden illatban
1—2—3 koronás üvegje.
Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel-
és külföldi gyógyszer különlegességeknek,
pipere cikkeknek és hasonszervi gyógyszer-
eknek. Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferenc
gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-u. 8.
„Arany egyszaru“ gyógyszerár.
Telefon 496. szám.

! **Nyálalaférés!** !
szünet,
kérjen iratot,
nyugta és ber-
mentve kaphat
szabd. hatlyú
gyógyszertár ál-
Majnafrankfor 180

Minden jó bizonyítványu tanuló!
Kellemes és értékes megle-
petésben részesül, csak jöjjön
el taneszközöket vásárolni

Mihály Sámuel
papir-, író- és rajzszer keres-
kedésében

DEBREGZEN,
Főtér 30. szám
Drécher söresarnokkal
szemben.

Olcsó kölcsön.

A mai nagy pénzdrágaságban,
mikor a takarékpénztárak, ban-
kok és szövetkezetek kölcsönt
vagy egyáltalában nem, vagy
csak igen nagy kamatra tud-
nak adni: a legolcsóbb kölcsönt
Debreczen sz. kir. város árvaszékénél
lehet kapni a gyámpénztárból.
A gyámpénztárnak egy millió
korona kölcsönadható pénze van.
Kölcsönt az Árvaszék ad házakra
és földbirtokra a becsérték egy-
harmadrészéig, 6 százalék ka-
matra, amely kamaton tul semmi-
féle kezelési vagy más jutalékot
nem kell fizetni.

Felvilágosítást díjtalanul ad dr.
DÓCZY EMIL árvaszéki ügyész
Piac-utca 7. szám alatti irodájában.

„URSUS“
a legtökéletesebb s szabadalmazott
Borsajtó

felső nyomással három áttétellel, acélgerenda szer-
kezet, legmagasabb nyomó képesség. A törköly egy
darabban kiemelhető. A must vasrészekkel nem érint-
kezik, ezáltal a bor megfeketedése kizárva. Könnyű kezelés, kevés
munkaerővel. Honi gyártmány.

Szőlőszeti, borászati és pincészeti cikkek, valamint vadászfegy-
verekről és vadászati felszerelésekről képes árlap ingyen, bérmentve.

Löpor árulás **TÓTH GYULA** vaskereskedő, Debrecen, Főtér.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik,
használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,
mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes
vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagátását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,
mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszólató szer is páratlan!
Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.
Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény,
rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

1 üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható: 22
Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debreczenben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldöttik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294. 725

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

Ügyes fűszeres segéd azonnal fölvetetik Darvas Miksa fűszerüzletében.

— Fél áron! —

Tankönyvek az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek csakis HARMATHY antiquariumában kaphatók Debrecen Fűvészkert-u. 14. A világhírű „Pique Progres” szivarkahüvelyek egyedüli elárúsítója.

Izletes házikoszt kapható uri háznál; ebéd, vacsora 20 frt, Arany János-utca 20.

A legszebb csemege szőlőt kicsinyben és nagyban kosár vételnél 21- és 23 krért árusítok Wolf E. Kandia-u. 15.

Csak készpénzért

mesés olesón kaphatók női ruha kelmék, selymek, vászonmüek, függönyök, ágyterítők

Boros Testvéreknél

Debrecen, Kossuth-u. 6.

Növendék, LEANY s FIUK részére

alkalmas fehérneműek

paplanok matraczok

továbbá

szőnyeg függöny

és

linoleum

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

cégnél Kossuth-utca 5.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villagítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka.

Telefon szám: 568.

Donogán és Somossy

DEBRECEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Iskolás fiuk és leányok

részére,

ingek, nadrágok, szoknyák, hálókabátok, harisnyák, zsebkendők, gallérok, kézelők és nyakkendők.

Intézetek részére előírás szerint.

536

Felhívás!

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohány-zsinegeket olcsó árban "HUNGÁRIA" kéveköts 100 drb. 5 kor, Kivánatra mintát is küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötözőintézet DEBRECEN, (Kossuth-u. 27. sz.) 526.

Tőzsdei szakember

Kitűnő tanácsossal szolgál, mely által már csekélyebb összeggel és korlátozott risikóval az árfolyamnak ugyesése, mint emelkedése teljesen kihasználható. Működése miatt jutalék csak a tiszta nyereségből fizetendő. Megkeresést „Weisz József Budapest, Postafülek 151.” alá kérek.

UJ ZSÁKKÖLCSÖNZO INTEZET.

A gazda közönség figyelmébe.

Van szerencsém a gazdálkodó és géptulajdonosok b. figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy Debreczenben Piac-utca 66. szám alatt zsákkötöző intézetet nyitottam. Raktáron tartok legjobbműködő kenderzsákokat, melyeket jutányos áron bocsájtok a gazdálkodók és géptulajdonosok rendelkezésére.

Raktáron tartok továbbá vízmentes ponyvákat, elsőrendű anyagból készült zsákkötöző és dohány zsineget, és minden e szakmába vágó dolgokat, melyeket jutányos árban árulok.

Tisztelettel

Bergel Dániel

zsák és ponyvakötözőintézet Debreczenben, Piac-utca 66. szám.

Külföldön jártam!

Az összes női ruhaszövet gyárat meglátogattam és ami szépet és jó kelmét,

⇒ **costümre és blousokra valót találtam** ⇒

s azt mind megvettem, igen kérem a n. közönséget, hogy mielőtt ruhaszövetet vásárolna, nézze meg a mostan érkezettek üzletében. Már 1 frtos vásárlás után ajándékot adok. — A fénykép nagyítások még mindig készülnek.

A kirakat sötétkékre van festve! **Löwy F. Piac-utca 24.**

Tisztelettel